

Işınlanmış Besinler Hakkında Üniversite Öğrencilerinin Bilgi, Tutum ve Davranışlarının Belirlenmesi

*Doç.Dr.Makbule GEZMEN-KARADAĞ, *Araş.Gör. Elif ÇELİK, *Doç.Dr.Hilal YILDIRAN

* Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Giriş: Işınlama, besinlerin paketli ya da yığın haldeyken belirli bir süre boyunca, kontrol edilebilir iyonlaştırıcı radyasyona maruz bırakılmasıdır. Tüketicilerin ışınlanmış besinlerin güvenilirliği ve faydaları hakkında bilgi sahibi olmaları önemli olduğundan yapılan bu çalışmada ışınlanmış besinler hakkında üniversite öğrencilerinin bilgi, tutum ve davranışlarını değerlendirmek amaçlanmıştır.

Metot: Bu çalışma, Ankara ili devlet üniversitelerinde eğitim gören 656 kadın ve 94 erkek öğrenci (toplam 750) üzerinde yürütülmüştür. Araştırmaya gönüllü olarak katılan bireylere ilişkin veriler yüz yüze görüşülerek doldurulan anket formu ile elde edilmiştir. Bu anket formu ile bireylere ait genel bilgiler ve ışınlanmış besinlere yönelik içeren sorulardan oluşmaktadır. İstatistiksel analiz SPSS 15.0 (Statistical Programme Social Sciences) paket programı ile yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde kalitatif (nitel) veriler için sayıları ve yüzdeleri verilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %74.8'i ışınlanmış ürün kullanmadıklarını belirtirken, %86.6'sı ışınlanma ile ilgili mevzuat varlığını bilmediklerini, %57.7'si (erkek %66.0, kadın %56.6) ise ışınlanmış ürün sembolünü bilmediklerini belirtmiştir. Beslenme eğitimi alma ve almama durumlarına göre karşılaştırıldığında beslenme eğitimi alan kadın öğrencilerin (n=255) %63.9'u, erkek öğrencilerin (n=25) %56.0'ı ışınlanmış ürün kullanmadıklarını belirtmektedir. Beslenme eğitimi almayan kadın öğrencilerin ise (n=401) %83.3'ü, erkek öğrencilerin (n=69) %72.5'i ışınlanmış ürün kullanmadıklarını belirtmiştir. Beslenme eğitimi alan erkek öğrencilerin %52.0'ı, kadın öğrencilerin %71.7'si ışınlanma mevzuatını bilmediklerini belirtirken, beslenme

eğitimi almayan erkek öğrencilerin %95.6'sı, kadın öğrencilerin ise %96.4'ü ışınlanma mevzuatını bilmediklerini belirtmiştir.

Sonuç: Işınlanmış besinler ile ilgili olarak tüketicinin bilgi, tutum ve davranışını belirlemek amacıyla yapılan çalışmalarda, tüketicilerin besin ışınlanma hakkında bilgi sahibi olmadıkları gösterilmiştir. Bireylerin ışınlanmış besinleri kabul edip etmeme konusunda bilinçli karar verebilmesi için besin ışınlanmasının sınırlamaları, yararları ve güvenilirliği hakkında doğru bilgiye ihtiyaçlarının olduğu belirlenmiştir.